

pesme

jožica čertov

LORETTOWEG

noć u magli
i voda koja ne teče
drvene džunke
potopljene u tihi sat
breze
u drvoredu dele muk
jesen jesenski zev

misli su sećanja
bio si sam
opet si sam
vetar je naš put raskrižio

BREZA

ti
si zadnja
moja slepa
ti
toneš bez imena
kao nikada rođena
u crni drvored
bela moja
mrtva

CAFE AM PLATZ

ta znaš
da takođe ti
si u glavnom mestu
sam
među bonim ljudima
bolan
između surih stvari
suro sam
među bolnima
među sivima
dalekodaleko od ljudi
sam
tvoj dan živi
u toplom pesku sanja
u beloju kosi
u glavnom mestu
znam
da si i ti
sinje
srećno
sam

CAFE ALT KLAGENFURT

učini ti se
da si u nečujnom trenu
trenutak
u mišjem dahu
disaj
negde u uglu
u sebi skrit

učini ti se
da slušaš
svoj neprimetni uzdah
da osećaš svoje umorno bilo
u noćnim prsima
smešno šepa tvoja bit

slušaš
osećaš
čini ti se
da u mišjem kutu
s mišjim očima
u svoje plesnivo
ništa
žmirkaš

Sa slovenačkog prevela M. D. Stefanović

JOŽICA ČERTOV – rođena 30. novembra 1960. u Celovcu, gde studira slovenački i srpskohrvatski. Urednica koruške revije za literaturu *Mlade*. Zbirka pesama: *Pesni iz listja*, Celovec – Trst, 1985.

svakodnevnne pesme

milan mrdalj

PEKARA U VRBASU

Kad sam krećio
Pekaru u Vrbasu
Mislio sam
Dode i moj crni petak

Odem kod doktora
Zinem
On hladnokrvno reče
Promeni zanimanje mladiću

Nakon dve godine
Umre doktor
Ja nikako
Da promenim zanimanje

SVAKODNEVNA PESMA

Da izvinete
Ja svako jutro ustajem
U pet sati

To vam je
Ako ne znate
Početak moje jave

Uskačem
U radničku klasu
Padaju kvadrati

Price kreča
Lete
Oko moje glave

LJUBAVNA

San mi se probudio
I ostavio me
U rukavu prugaste sintetike
Na milost i nemilost
Oštricama praznine

Iz jave izviruju
Lažne sličice
Poluosmehnute nade

Tražim te pod jastukom
Prezenta
Uzalud
U prahu sna si ostala

Ko će kavu da mi skuva
Ko će javu da mi najavi

NEVIDLJIVA IZLOŽBA

A. Šaranoviću

Čuo sam da nameravaš
U kosmosu otvoriti
Nevidljivu izložbu crteža
U čast zvezdane mase

Ideja ti nije loša
Samo ne znam šta kaže sunce
Hoće li mesec pristati
Izložbu da ti otvori
Ko će ti čuvati krihate slike

Ako mi na vreme
Izade iz štampe
Moja nevidljiva knjiga
Predlažem da spojimo slavlje

potiljak života

nenad jovičević

na ukrasu
vrata
visi glava
davno rođenog
umornog pajaca
život ne prestaje
da postoji
posle zalaska
sunca
i gubitka
mnoštva očiju
koje prate
pad
boga trenutka
posramljenog
kratkoočom leta
sopstvenih proizvoljnosti
raširenih
rukama obožavanja

Ne znati svetlost
opevati
smrti
ne mogu
ime
da upamtim
dah
ne prepoznajem
držim vetar
u mreži
verujući
cilju
da srušio sam
svetilište
mir stvaran
vekovima
u tvojoj glavi
sigurnost
stvorenu
u iluziji nežnosti
oproštaj moleći
ukaljao sam
hram
pesmu neispevanu
duboku želju
za očuvanjem
zgazio sam
pokajan
iskazujući
radost i bol
izmešane
u talogu svakodnevice
zarivenog
pogleda
u oči neoptužujuće
u reči
slepljena misao
tražeći
očekujući prezir
primio sam
najlepše poklone
neodbranjive
milosrde ne oplemenjuje
primaoca

Smrt je
nad gradom
koren se izvio
iznad krošnje
pevači umiru
pesmu nose
pobesneli
psi
radost
tugu
ljubav
zaposese
jahači apokalipse
kome ponuditi
bezubu glavu
voleći život
dobiti večnost
dečijih reči
toplina sunca
ljubit
potiljak života.

dijamanti / spectrum

bojana stojanović

1.

Mislila sam da su u prozorima moje oči, linija koja prolazi kroz staklo bedra, krug kojim se završava akvarijum.
Nemoj zauvek. Nemoj. Alge su prekrile koronu. One dišu, srž fikusa, mora. Ako kažem da ću čekati na pesak, lutaj. Cilj je telo, telo krina te mami, stopalo žudnje. Ne znam koliko je reči upisano u kori dlana. Palma te mami, krst. Mislila sam da je krst dlana, neka duplja, dno oka obloženo mahovinom. Jednim pokretom linija može da promeni smer, poredak algi. Mislila sam da su u prozorima moje oči.

2.

Linija dobija oblik ogledala, potom elipse. Završetak nije u utrobi, ni u temenu, završetak je oko oblaka, put zime. Otiske ostaviti na krugovima, na globusu. Poput daha kopna, poput tuđe oaza, glatke usne odsutnosti. Linija postaje sećanje ogledala, govor smrznutih ptica u umu.

3.

U telu se krije zavist dijamanta, zdenac muka. U tišini neba peva katedrala, toranj guta naše mozgove. Telo zvoni nutrinom, u dalekoj tami pagoda, dim je glas, glas Orfeja sa očima minerala i kolenima od lave. Glas zauzima telo, u njemu je - ćutnja dijamanta.

4.

Prisustvo prsta sa oreolom. Razmiče kožu. U jutarnju paučinu me povijaš. Na reku me spuštaš, preko mene zlatnu mrežu razapinješ. Na dnu svoje oči vidim, u utrobu lokvanja tonem. Iz zidova potonulog zdanja me zoveš.
Lice da ti dam.

5.

Preko mosta se vraćam u grad, u skelet senke zapetih lukova. Neko je prislonio čelo na moj vrat, znam, otud dolaze vetar i prah. I ledene usne naslućuju dan i zglobove smrti, i glas.

6.

U sećanje dopire kičma glasa. Njegova ovalna, zaokružena rezonanca. Polulopte puževih tela, njihova sklupčana sjedinjena koža, zar je to isto kao rezba dijamanta, njegova ukočena, stvrdnuta maska? Zaustavljeni treptaj oka, njegova prozirna, moždana noć?

kućni duhovi

boris kulenović

Svraka je ukrala zlatno dugme sa mornarske bluze.
Travestit iz iste ulice izveo je psa u šetnju.

Ja sam sedamdeset dva puta manje lep nego što zaslužuju ogledala u ovom gradu. Izgubili smo leto i više nismo jednostavni.
Bulevar je vašarska zmija, Subota zaglavljena u liftu.

Kleči,
i moli se da iz mraka,
(koji nije mrak, nego leđa od Danas.)
izraste čaroban pasulj.

Dugo me nije bilo,
grad se smanjio za pet centimetara.
Dugo me nije bilo,
osećam se prizvan,
u prljavim pantalonama
šetam po krugu od slova.

Tužan kao železničar,
kao vikend, kao masna hartija,
kao Miki i Šilja na zidovima
zubarske čekaonice.
Sećaš se kada sam se popeo na brod,
a tramvaj čekao samo tebe
da baciš cveće i utriš u školjku?

Ko smo ti i ja?
Egzorcistički zaokupljeni sobom
stojimo pod jednim kišobranom.
Anđeo protiv sablasti.
U meni postoje staklena vrata,
udi i sedi za postavljen sto,
u meni postoji željezna kapija. . .

Svejedno je da li ideš u rat ili bioskop,
svejedno je sa koje si strane platna.

Mrzi me da objašnjavam zašto
ne volim poljsko cveće.
Asfalt i Histerija,
voleli su se i uzeli,
ali na koga su moje oči žute.

Svejedno je sa koje si strane noža.

Juče je bio zemljotres,
juče sam se rodio,
sada stojim i čekam
da dobijem srce od stiropora.

Hrabrost su ti poklonile laste iz Bukvara.
Ljubavi me je naučila
dvadeset puta zaredom
afrička zebra u čokoladi
»Životinjsko carstvo«.

Gde su svi nestali?
Mršavi kućni duhovi
čuče ispod stola
i gledaju kako oblačiš uniformu.

Mislim da ću da te ubijem.
U našoj šumi nijedna priča za decu
nema sretan završetak.

Gde su svi nestali?
I ostavili upaljen radio
u automobilu.

središte

srboljub ilić

On mi je nešto opsovao
a ja sam skočio
da mu slomim slepoočnice.

Bilo je to u nekoj
prigradskoj kafani.
Sedeo sam sam
a ni za njegovim stolom nije bilo
drugih ljudi.
Taj propalica vešto je izbegao
moj udarac
a onda je uvežbanim pokretom
izvukao veliki i oštar nož
i zaparao mi grdnu ranu na leđima.

Tolikim urlikom nikada ne bih
mogao da viknem
kao što je trebalo da se proderem tada
pa sam se nem stropoštao na patos
i strašno se
uplašio za svoj život.

Orkestar je namah prestao da svira,
pevačica je stala da vrišti,
u njenim očima video sam
zelene jabuke iz detinjstva,
počeli su da preturaju stolice,
zveket stakla, preplašeni uskluci konobara,
neko je mog ubicu šćepao za ruku i
izbio mu nož,
pridružilo mu se još nekoliko mladića voljnih da
spreče ubistvo,
krenuli su da ga tuku svuda gde ga ima,
ali tu se desilo i dosta njegovih poznanika
koji su ustali da ga brane,
tako da je izbila opšta tuča.

Teško da je i kojoj poeziji prijatno da
opisuje takve prizore:
pedeset snažnih ljudi sa
ubilačkim nagonom
jurišali su jedni na druge,
šef sale otrčao je da
telefonira miliciji,
tresli su se lusteri, čuo se
prasad kad kost udari o kost,
psovke, zapomaganja, škripa stolova,
neljudsko hroptanje, škrgut stisnutih zuba,
jasno sam razaznavao i zvukove koji
nisu nastajali u toj tuči, već su
doleтали odnekud iz fluidne ljudske mržnje
gomilane vekovima,
samo ja sam ćutao
i sve vreme u sebi molio se bogu
da pobede moji zaštitnici.

Ležao sam na podu u svojoj svilenoj krvi,
sećao se sve snage koju je imala,
svih ljubavi kojima je volela,
bio sam zbilja nesrećan
i samo što nisam zaplakao,
krv moja bila je još topla i vidao sam
njena isparenja, u njima drage likove
koji, inače, nikako ne bi
kročili u tu kafanu.

Bio sam, u stvari, vrgnut u stranu
Dalje od poprišta tuče, niko me
čestito nije ni gledao, niko me
nije ni šutnuo, ni pljunuo, ni opsovao,
i mada su se svi zbog mene tukli,
bio sam, u svojoj gužvi, najmanje važan.

Bio sam, tako, u zapostavljenom
središtu zbivanja,
nemoćan da išta izmenim
i da na bilo šta ma i najmanje utičem
a sve se zbog mene dešavalo.

Nema sumnje da je u toj tuči
bilo još lakih i teških ozleda,
ali sam,
ležeći na patosu u svojoj svilenoj krvi
znao
da sam ja najgore prošao.